

1988 nr. 81 3. ágúst**Lög um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit¹⁾**

¹⁾ Lög þessi eru endurútgefin og voru nr. 109/1984. Ákvæði í 1., 3., 9., 17. og 19. gr., sem samrýmast ekki l. nr. 117/1985, um geislavarnir, felld úr gildi, sbr. 24. gr. síðari laganna.

I. kafli. Hlutverk.**■ 1. gr.**

□ 1.1. Lögum þessum er ætlað að tryggja landsmönnum svo heilnæm lífsskilyrði sem á hverjum tíma eru tók á að veita.

□ 1.2. Með markvissum aðgerðum skal vinna að þessu, m.a. með því að tryggja sem best eftirlit með umhverfi, húsnæði og öðrum vistarverum, almennri hollustu matvæla og annarra neyslu- og nauðsynjavara og vernda þau lífsskilyrði, sem felast í ómengdu umhverfi, hreinu lofti, úti og inni, og ómengdu vatni. Ennfremur með því að veita alhliða fræðslu og upplýsingar um þessi mál fyrir almenning.

□ 1.3. Lög þessi ná yfir alla starfsemi og framkvæmd sem hefur eða haft getur í för með sér mengun lofts, láðs eða lagar, að svo miklu leyti sem það er ekki falið öðrum með sérilögum eða með framkvæmd alþjóðasamninga.

□ 1.4. Með mengun er átt við þegar örverur, efni og efnasambönd valda óskilegum og skaðlegum áhrifum á heilsufar almennings, röskun lífríkis eða óhreinkun lofts, láðs eða lagar. Mengun tekur einnig til óþæginda vegna ólyktar, hvers konar hávaða og titrings og varmaflæðis.

■ 2. gr.

□ 2.1. Til þess að stuðla sem best að framkvæmd laga þessara setur ráðherra heilbrigðisreglugerð eða reglugerðir¹⁾ um atriði, þar með talið eftirlit, sem sérilög ná ekki yfir, og gilda þær fyrir allt landið, lofthelgi og landhelgi.

□ 2.2. Í heilbrigðisreglugerð skulu vera almenn ákvæði um:

1. Hreinlæti og þrifnað utanhúss.
2. Neysluvatn, vatnsból, vatnsveitur og baðvatn.
3. Salerni og frárennsli.
4. Meðferð og eyðingu sorps og annars úrgangs.
5. Meindýr og eyðingu þeirra svo og ónytjadyr, vargflugla og aflifun þeirra.
6. Íbúðarhúsnæði.
7. Gistihús, matsölhús og aðra veitingastaði.
8. Matvæli og aðrar neyslu- og nauðsynjavörur svo og húsakynni, tæki og allt er snertir matvælaframleiðslu og matvælaíðnað, þar með talin notkun aukaefna í matvæli, matvörugeymslur og matvæladreifing, sbr. og reglugerð nr. 250/1976²⁾ ásamt síðari breytingum.
9. Matvælaeftirlit og efna- og gerlafræðilegar rannsóknir vegna þess.
10. Meðferð og notkun matvæla og annarra neyslu- og nauðsynjavara, sem ekki uppfylla settar reglur.
11. Skóla og aðra kennslustaði.
12. Rakarastofur, hárgreiðslustofur, nuddstofur og hvers konar aðrar snyrtistofur.
13. Barnaheimili, upptökuheimili og leikvelli.
14. Heilbrigðisstofnanir, stofnanir fyrir þroskahefta, drykkju-sjúka og tilsvandandi, lækningastofur, dvalarheimili fyrir aldraða samkvæmt lögum þar um og aðrar slíkar stofnanir.
15. Íþróttastöðvar, íþróttahús, sundhallir, sundlaugar, baðhús, gufubaðstofur og almenna baðstaði o.þ.u.l.
16. Fangelsi og aðrar vistarverur handtekinna manna.
17. Samkomuhús, þ. á m. kirkjur.

18. Kirkjugarða, líkhús og bálstofur, svo og meðferð líka.

19. Bata og skip, vélknúin ökutæki, flugvélar o.þ.u.l.

20. Gripahús og alifuglabú.

21. Hávaða, titring, hitastreymi og óþef, m.a. frá hvers konar starfsemi og farartækjum.

22. Starfsleyfi fyrir atvinnurekstur, sem ekki fellur að öllu leyti undir mengunarvarnareglugerð skv. 3. gr.

23. Þátttöku heilbrigðisnefnda í sóttvörnum og framkvæmd þeirra.

24. Önnur sambærileg atriði.

Ennfremur skal setja ákvæði um:

25. Valdsvið, skyldur og starfstilhögun heilbrigðisnefnda og heilbrigðisfulltrúa og Hollustuverndar ríkisins svo og dagsektir.

26. Viðmiðunarreglur og staðla um efna- og gerlainnihald matvæla og annarra neyslu- og nauðsynjavara.

27. Reglur um töku sýna og úrvinnslu þeirra.

28. Undanþágur og heimildir til slíks og hvarða takmörkun slíkt skuli háð, jafnframt viðurlög og málsmeðferð.

¹⁾ Rg. 149/1990 (heilbrigðisreglugerð), sbr. 285/1990, 334/1990, 42/1991, 305/1992, 194/1993, 470/1993 og 319/1995. Rg. 35/1986, sbr. 537/1990 og 625/1991, (um mjólk og mjólkurvörur). Augl. 147/1985 (merking nauðsynjavara sem innihalda eitruferni o. fl.). Rg. 84/1982, sbr. 332/1983 (starfsmannabústaðir og -búðir). Rg. 408/1988, sbr. 493/1990, (um merkingu neytendaumbúða fyrir matvæli og aðrar neysluvörur). Rg. 409/1988 (um aukaefni í matvælum). Rg. 149/1989 (um meindýraeyða). Rg. 518/1993 (um aðskotaefni í matvælum). Rg. 527/1993 (um leirhluti sem er ætlað að snerta matvæli). Rg. 531/1993 (um efni og hluti úr plasti sem er ætlað að snerta matvæli). Rg. 537/1993 (um efni og hluti sem er ætlað að snerta matvæli). Rg. 538/1993 (um vinyllklóríd í efnum og hlutum). Rg. 541/1993 (um filmur úr sellulósa sem er ætlað að snerta matvæli). Rg. 557/1993 (um hraðfryst matvæli). Rg. 579/1993 (um aukaefni í matvælum). Rg. 586/1993 (um merkingu næringargildis matvæla). Rg. 587/1993 (um bragðefni í matvælum). Rg. 588/1993, sbr. 142/1995 (um merkingu, auglýsingu og kynningu matvæla). Rg. 289/1994 (um leysiefni til notkunar í matvælaíðnaði). Rg. 377/1994 (um umhverfismál á Evrópska efnahagssvæðinu). Rg. 521/1994 (um þvotta- og hreingeringarefni). Rg. 522/1994 (um matvælaeftirlit og hollustuhætti við framleiðslu og dreifingu matvæla). Rg. 546/1994, sbr. 144/1995 (um varnir gegn mengun af völdum ósoneyndandi efna). Rg. 319/1995 (um neysluvatn). ²⁾ Felld úr gildi með rg. 149/1990.

■ 3. gr.

□ [3.1. Til þess að stuðla sem best að framkvæmd mengunarvarna setur ráðherra mengunarvarnareglugerð eða reglugerðir að höfðu samráði við önnur ráðuneyti sem fara með einstaka málaflokka er snerta umhverfismál og í samræmi við alþjóðasamninga sem Ísland er aðili að og gilda þær fyrir allt landið, lofthelgi og landhelgi.

□ 3.2. Í mengunarvarnareglugerð¹⁾ eða öðrum reglugerðum skulu vera almenn ákvæði um:

1. Starfsleyfi fyrir allan atvinnurekstur sem haft getur í för með sér mengun. Í reglugerð skulu m.a. vera ákvæði um staðarval, mengunarvarnir í einstökum atvinnugreinum og um rekstur og viðhald mengunarvarnaútbúnaðar.

2. Endurskoðun starfsleyfa vegna verulegra breytinga á atvinnurekstri eða vegna tæknipróunar.

3. Áhættumat fyrir nýjan og starfandi atvinnurekstur þar sem hættu er á stórslysum vegna aðferða og efna sem notuð eru við starfsemi og endurskoðun áhættumats, svo og upplýsingar sem ábyrgðaraðilum atvinnurekstrar er skylt að láta í té beri slys að höndum.

4. Eftirlit, skráningu og tilkynningarskyldu.

5. Umhverfisstjórn og eftirlitskerfi fyrirtækja, svo og viðurkenningar, úttektir og eftirlit með slíkum kerfum.

6. Umhverfismerki á vörur, m.a. um veitingu þeirra og gjaldtöku.

7. Eftirlit með flutningi úrgangs milli landa og tilkynningarskyldu aðila sem meðhöndla og flytja slíkan úrgang.

8. Úttekt á hugsanlegri mengunarhættu.

9. Meðferð vatns og sjávar í atvinnurekstri þar sem m.a. skulu fram koma viðmiðunarmörk vegna losunar tiltekinnna efna.

10. Úrgangsefni, svo sem eyðingu sorps og annars úrgangs.

11. Frárennsli og skolp þar sem m.a. skulu koma fram reglur um hreinsun skolps og viðmiðunarmörk í frárennsli.

12. Varnir gegn vatnsmengun þar sem m.a. skulu koma fram viðmiðunarmörk og/eða gæðamarkmið fyrir grunnvatn og yfirborðsvatn.

13. Varnir gegn loftmengun þar sem m.a. skulu koma fram viðmiðunarmörk fyrir loftgæði.

14. Varnir gegn jarðvegmengun og viðmiðunarmörk fyrir jarðveg.

15. Hávaða og titring þar sem fram koma viðmiðunarmörk fyrir leyfilegan hávaða og titring með hliðsjón af umhverfi.

16. Varmamengun þar sem fram skulu koma reglur um takmörkun slíks.

17. Önnur sambærileg atriði.

Enn fremur skal setja ákvæði um:

18. Undanþáguheimildir og hvaða takmörkun þær skuli háðar.

19. Valdsvið, skyldur og starfstílhögun heilbrigðisnefnda, heilbrigðisfulltrúa og Hollustuverndar ríkisins, svo og dagsektir.]²⁾

¹⁾ Rg. 386/1989, 533/1993, 35/1994 og 22/1995. Augl. 570/1994. ²⁾ L. 65/1994, 1. gr.

II. kafli. Stjórn og skipan.

■ 4. gr.

□ [4.1. Umhverfissráðuneytið fer með yfirstjórn mála samkvæmt lögum þessum.

□ 4.2. Landlæknir er ráðgjafi ráðherra og ríkisstjórnar um allt er að hollustuháttum og heilbrigðiseftirliti lýtur.]¹⁾

¹⁾ L. 54/1994, 1. gr.

■ [4. gr. a.

□ 4.1. Eftirlit á varnarsvæðunum skal vera í samræmi við lög þessi. Utanríkisráðherra, sbr. lög nr. 106/1954, skal semja um framkvæmd þessa eftirlits við heilbrigðiseftirlit Suðurnesja.

□ 4.2. Heilbrigðiseftirlit Suðurnesja skal hafa eftirlit með eftirlitsskyldri starfsemi á varnarsvæðunum, sbr. 7.–8. og 12.–17. tölul. 2. gr. og 3. gr. Heimilt er að innheimta gjald af þessari eftirlitsskyldu starfsemi til að standa straum af kostnaði vegna samningsins við heilbrigðiseftirlit Suðurnesja, sbr. 1. mgr. Gjaldið er innheimt samkvæmt sérstökum samningi eða samkvæmt gjaldskrá sem utanríkisráðherra setur að höfðu samráði við [umhverfissráðherra].¹⁾ Gjaldskrána skal birta í B-deild Stjórnartíðinda. Gjöld samkvæmt þessari grein má innheimta með aðför.

□ 4.3. Rísi ágreiningur um framkvæmd heilbrigðiseftirlits á varnarsvæðunum gilda ákvæði laganna eftir því sem við á.]²⁾

¹⁾ L. 54/1994, 3. gr. ²⁾ L. 64/1993, 1. gr.

■ 5. gr.

□ 5.1. Ekkert sveitarfélag skal vera án viðhlítandi heilbrigðiseftirlits.

□ 5.2. Sveitarfélög greiða kostnað við heilbrigðiseftirlit í héruðum að svo miklu leyti sem lög mæla ekki um á annan veg, sbr. 5.5.

□ 5.3. Heimilt er sveitarstjórnnum að höfðu samráði við hlutaðeigandi svæðisnefndir að innheimta gjald af eftirlitsskyldri starfsemi, sem talin er upp í 7., 8., 12., 13., 14., 15., 16. og 17. tölul. 2. gr. og 3. gr. að svo miklu leyti sem Hollustuvernd ríkisins er ekki falið eftirlit með mengandi starfsemi. Skal

gjald þetta innheimt samkvæmt gjaldskrá sem [umhverfissráðherra staðfestir]¹⁾ og birt skal í B-deild Stjórnartíðinda. Gjöld samkvæmt þessari grein má innheimta með lögtaki.

□ 5.4. Svæðisnefnd hefur yfirumsjón með fjármálum heilbrigðiseftirlits á viðkomandi svæði og gerir tillögur að fjárhagsáætlun og skiptingu kostnaðar milli sveitarfélaga á svæðinu fyrir næsta reikningsár og skal hafa sent þær hlutaðeigandi sveitarstjórnnum til staðfestingar fyrir 1. nóvember ár hvert. Við kostnaðarskiptingu skal miða við að allar tekjur af eftirlitsskyldri starfsemi á svæðinu, sbr. 5.3., renni í sameiginlegan sjóð til greiðslu reksturskostnaðar og það sem á vantar samkvæmt samþykktu fjárhagsáætlun greiðist af sveitarfélögunum í samræmi við íbúafjölda 1. desember næstliðins árs, sbr. 5.5.

□ 5.5. Tillögur svæðisnefnda, sbr. 5.4., skulu lagðar fyrir hlutaðeigandi sveitarstjórnir sem hafa frest til athugasemda til 1. desember sama ár. Komi fram athugasemdir ber svæðisnefnd að ræða þær við viðkomandi forsvarsmenn sveitarfélaga og leita samkomulags. Náist ekki samkomulag ræður fjárhagslegur meirihluti.

□ 5.6. Náist ekki samkomulag um hver skuli annast fjárreiður fyrir heilbrigðiseftirlit svæðisins ber stærsta sveitarfélaginu að annast það gegn hæfilegri þóknun.

¹⁾ L. 54/1994, 2. gr.

■ 6. gr.

□ 6.1. Í landinu skulu starfa 46 heilbrigðisnefndir kosnar eftir hverjar sveitarstjórnarkosningar. Um skipan nefndarmanna og kosningar fer sem hér segir:

□ 6.2. *Reykjavíkursvæði:*

Þar starfar ein nefnd skipuð fimm fulltrúum kosnum af borgarstjórn.

Starfssvæði: Reykjavíkurborg.

□ 6.3. *Akrannessvæði:*

Þar starfar ein nefnd skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Akraneskaupstaður, Hvalfjarðarstrandarhreppur, Skilmannahreppur, Innri-Akraneshreppur, Leirár- og Melahreppur. Akraneskaupstaður skal eiga þrjá fulltrúa kosna af bæjarstjórn. Hreppsnefndir á starfssvæðinu komi sér saman um tvo.

□ 6.4. *Vesturlandssvæði:*

Þar starfa fjórar nefndir:

1. *Borgarnes*, ein nefnd skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Borgarneshreppur, Borgarhreppur, Álftaneshreppur, Hraunhreppur, Kolbeinsstaðahreppur, Eyjahreppur, Andakvílshreppur, Skorradalshreppur, Lundarreykjadalshreppur, Reykholtshreppur, Hálsahreppur, Hvítársíðuhreppur, Þverárhlíðarhreppur, Norðurárdalshreppur og Stafholtstungnahreppur. Borgarneshreppur skal eiga einn fulltrúa kosinn af sveitarstjórn en hreppsnefndir annarra hreppa á starfssvæðinu komi sér saman um fjóra.

2. *Ólafsvík*, ein nefnd skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Ólafsvíkurbhreppur, Fróðárhreppur, Staðarsveit, Breiðavíkurbhreppur og Neshreppur. Ólafsvíkurbhreppur skal eiga tvo fulltrúa og Neshreppur einn, kosna af sveitarstjórnnum. Hreppsnefndir annarra hreppa á starfssvæðinu komi sér saman um tvo.

3. *Stykkishólmur*, ein nefnd skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Helgafellssveit, Stykkishólshreppur, Skógarstrandarhreppur, Miklaholtshreppur, Eyrarsveit og Flateyjarsveit. Stykkishólshreppur skal eiga tvo fulltrúa og Eyrarsveit einn, kosna af sveitarstjórnnum. Hreppsnefndir annarra hreppa á starfssvæðinu komi sér saman um tvo.

4. *Búðardalur*, ein nefnd skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Hörðudalshreppur, Miðdalshreppur, Haukadals-
dalshreppur, Laxárdalshreppur, Hvammshreppur, Fellsstrand-
arhreppur, Klofningshreppur, Skarðshreppur og Saurbæjar-
hreppur. Laxárdalshreppur skal eiga einn fulltrúa kosinn af
sveitarstjórn. Hreppsnefndir annarra hreppa á starfssvæðinu
komi sér saman um fjóra.

□ 6.5. *Vestfjarðasvæði*:

Þar starfa 6 nefndir:

1. *Austur-Barðastrandarsýsla*, skipuð þremur fulltrúum.

Starfssvæði: Geiradalshreppur, Reykhólshreppur, Gufu-
dalshreppur og Múlahreppur. Hreppsnefndir á starfssvæðinu
komi sér saman um alla fulltrúana.

2. *Patrefsfjörður*, skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Barðastrandarhreppur, Rauðasandshreppur,
Patrekshreppur, Tálknafjarðarhreppur, Ketildalshreppur og
Suðurfjarðahreppur. Patrekshreppur skal eiga tvo fulltrúa,
Tálknafjarðarhreppur einn og Suðurfjarðahreppur einn, kosna
af sveitarstjórn. Hreppsnefndir annarra hreppa á starfs-
svæðinu komi sér saman um einn.

3. *Vestur-Ísafjarðarsýsla*, skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Þingeyrarhreppur, Mýrahreppur, Auðkúlu-
hreppur, Mosvallahreppur, Flateyrarhreppur og Suðureyrar-
hreppur. Þingeyrarhreppur á einn fulltrúa, Flateyrarhreppur
einn og Suðureyrarhreppur einn, kosna af sveitarstjórn. Hrepps-
nefndir hinna hreppanna á starfssvæðinu komi sér saman um tvo.

4. *Bolungarvík*, skipuð þremur fulltrúum kosnum af bæjar-
stjórn.

Starfssvæði: Bolungarvíkurkaupstaður.

5. *Ísafjörður*, skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Ísafjarðarkaupstaður, Súðavíkurhreppur, Ög-
urhreppur, Reykjarfjarðarhreppur, Nauteyrarhreppur og Snæfjalla-
hreppur. Ísafjarðarkaupstaður skal eiga þrjú fulltrúa kosna af
bæjarstjórn. Hreppsnefndir á starfssvæðinu komi sér saman
um tvo.

6. *Hólmavík*, skipuð þrem fulltrúum.

Starfssvæði: Árneshreppur, Kaldrananeshreppur, Hróf-
bergshreppur, Hólmavíkurhreppur, Kirkjubólshreppur, Fells-
hreppur og Óspakseyrarhreppur. Hólmavíkurhreppur skal
eiga einn fulltrúa kosinn af sveitarstjórn. Hreppsnefndir
annarra hreppa á starfssvæðinu komi sér saman um tvo.

□ 6.6. *Norðurlandssvæði vestra*:

Þar starfa 4 nefndir:

1. *Hvammstangi*, skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Staðarhreppur, Fremri-Torfustaðahreppur,
Ytri-Torfustaðahreppur, Hvammstangahreppur, Kirkjuhvamms-
hreppur, Þverárhreppur, Þorkelshólshreppur og Bæjarhrep-
pur. Hvammstangahreppur skal eiga tvo fulltrúa kosna af
sveitarstjórn. Hreppsnefndir annarra hreppa komi sér saman
um þrjú.

2. *Blönduós*, skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Áshreppur, Sveinsstaðahreppur, Torfalækjar-
hreppur, Blönduóshreppur, Svínavatnshreppur, Bólstaðar-
hlíðarhreppur, Engihlíðarhreppur, Vindhælishreppur, Höfða-
hreppur og Skagahreppur. Blönduóshreppur skal eiga tvo
fulltrúa og Höfðahreppur einn, kosna af sveitarstjórn. Hrepps-
nefndir annarra hreppa á starfssvæðinu komi sér saman um tvo.

3. *Sauðárkrókur*, skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Skefilsstaðahreppur, Skarðshreppur, Sauð-
árkrókskaupstaður, Staðarhreppur, Seyluhreppur, Lýtings-
staðahreppur, Akrahreppur, Rípurhreppur, Viðvíkurhreppur,
Hólahreppur, Hofshreppur, Hofsóshreppur og Fellshreppur.
Sauðárkrókskaupstaður skal eiga tvo fulltrúa kosna af bæjar-
stjórn. Hreppsnefndir annarra hreppa á starfssvæðinu komi
sér saman um þrjú.

4. *Siglufjörður*, skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Siglufjarðarkaupstaður, Haganeshreppur og
Holtshreppur. Siglufjarðarkaupstaður skal eiga þrjú fulltrúa
kosna af bæjarstjórn, Haganeshreppur einn og Holtshreppur
einn, kosna af sveitarstjórn.

□ 6.7. *Eyjafjarðarsvæði*:

Þar starfa 3 nefndir:

1. *Ólafsfjörður*, skipuð þremur fulltrúum kosnum af bæjar-
stjórn.

Starfssvæði: Ólafsfjarðarkaupstaður.

2. *Dalvík*, skipuð þremur fulltrúum.

Starfssvæði: Dalvíkurkaupstaður, Svarfaðardalshreppur,
Árskógshreppur og Hríseyjarhreppur. Dalvíkurkaupstaður
skal eiga tvo fulltrúa kosna af bæjarstjórn. Hreppsnefndir á
starfssvæðinu komi sér saman um einn.

3. *Akureyri*, skipuð sjö fulltrúum.

Starfssvæði: Akureyrarkaupstaður, Grímseyjarhreppur, Arn-
arneshreppur, Skriðuhreppur, Öxnadalshreppur, Glæsibæj-
arhreppur, Hrafnagilshreppur, Saurbæjarhreppur, Önguls-
staðahreppur, Svalbarðsstrandarhreppur, Grýtubakkahreppur
og Hálshreppur. Akureyri skal eiga fimm fulltrúa kosna af
bæjarstjórn. Hreppsnefndir á starfssvæðinu komi sér saman
um tvo.

□ 6.8. *Norðurlandssvæði eystra*:

Þar starfa 4 nefndir:

1. *Húsavík*, skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Aðaldælshreppur, Húsavíkurkaupstaður, Tjör-
neshreppur, Ljósavatnshreppur, Bárðdælshreppur, Reykja-
hreppur, Reykdælshreppur og Skútustaðahreppur. Húsavík-
urkaupstaður skal eiga þrjú fulltrúa kosna af bæjarstjórn.
Hreppsnefndir á starfssvæðinu komi sér saman um tvo.

2. *Kópasker*, skipuð þremur fulltrúum.

Starfssvæði: Kelduneshreppur, Öxarfjarðarhreppur, Fjalla-
hreppur og Presthólshreppur. Presthólshreppur skal eiga einn
fulltrúa kosinn af sveitarstjórn. Hreppsnefndir annarra hreppa
á starfssvæðinu komi sér saman um tvo.

3. *Þórshöfn*, skipuð þremur fulltrúum.

Starfssvæði: Svalbarðshreppur, Þórshafnarhreppur og Sauða-
neshreppur. Þórshafnarhreppur skal eiga tvo fulltrúa kosna af
sveitarstjórn. Hreppsnefndir annarra hreppa á starfssvæðinu
komi sér saman um einn.

4. *Raufarhöfn*, skipuð þremur fulltrúum kosnum af sveitar-
stjórn.

Starfssvæði: Raufarhafnarhreppur.

□ 6.9. *Austurlandssvæði*:

Þar starfa 9 nefndir:

1. *Vopnafjörður*, skipuð þremur fulltrúum.

Starfssvæði: Vopnafjarðarhreppur og Skeggjastaðahreppur.
Vopnafjarðarhreppur skal eiga tvo fulltrúa og Skeggjastaða-
hreppur einn kosna af sveitarstjórn.

2. *Seyðisfjörður*, skipuð þremur fulltrúum kosnum af bæj-
arstjórn Seyðisfjarðar.

Starfssvæði: Seyðisfjarðarkaupstaður og Seyðisfjarðar-
hreppur.

3. *Egilsstaðir*, skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Hlíðarhreppur, Jökuldalshreppur, Tunguhreppur, Fellahreppur, Fljótsdalshreppur, Eiðahreppur, Vallahreppur, Egilsstaðahreppur, Skriðdalshreppur, Hjaltastaðahreppur og Borgarfjarðarhreppur. Egilsstaðahreppur skal eiga tvo fulltrúa kosna af sveitarstjórn. Hreppsnefndir annarra hreppa á starfssvæðinu komi sér saman um þrjá.

4. *Neskaupstaður*, skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Neskaupstaður, Mjóafjarðarhreppur, Norðfjarðarhreppur. Neskaupstaður skal eiga fjóra fulltrúa kosna af bæjarstjórn. Hreppsnefndir á starfssvæðinu komi sér saman um einn.

5. *Eskifjörður*, skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Eskifjarðarkaupstaður og Helgustaðahreppur. Eskifjarðarkaupstaður skal eiga fjóra fulltrúa kosna af bæjarstjórn og Helgustaðahreppur einn kosinn af sveitarstjórn.

6. *Reyðarfjörður*, skipuð þremur fulltrúum kosnum af sveitarstjórn.

Starfssvæði: Reyðarfjarðarhreppur.

7. *Fáskrúðsfjörður*, skipuð þremur fulltrúum.

Starfssvæði: Fáskrúðsfjarðarhreppur, Búðahreppur og Stöðvarhreppur. Búðahreppur skal eiga tvo fulltrúa kosna af sveitarstjórn. Hreppsnefndir hinna hreppanna á starfssvæðinu komi sér saman um einn.

8. *Djúpvogur*, skipuð þremur fulltrúum.

Starfssvæði: Beruneshreppur, Búlandshreppur, Geithellnahreppur og Breiðdalshreppur. Búlandshreppur skal eiga einn fulltrúa og Breiðdalshreppur einn, kosna af sveitarstjórnnum. Hreppsnefndir hinna hreppanna á starfssvæðinu komi sér saman um einn.

9. *Höfn, Hornafirði*, skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Bæjarhreppur, Nesjahreppur, Mýrahreppur, Hafnarhreppur, Borgarhafnarhreppur og Hofshreppur. Hafnarhreppur skal eiga þrjá fulltrúa kosna af sveitarstjórn. Hreppsnefndir annarra hreppa á starfssvæðinu komi sér saman um tvo.

□ 6.10. *Suðurlandssvæði:*

Þar starfa 9 nefndir:

1. *Kirkjubæjarklaustur*, skipuð þremur fulltrúum.

Starfssvæði: Hörgslandshreppur, Kirkjubæjarhreppur, Skaftártunguhreppur, Leiðvallarhreppur og Álftavershreppur. Kirkjubæjarhreppur skal eiga einn fulltrúa kosinn af sveitarstjórn. Hreppsnefndir annarra hreppa á starfssvæðinu komi sér saman um tvo.

2. *Vík í Mýrdal*, skipuð þremur fulltrúum.

Starfssvæði: Hvammshreppur, Dyrhólahreppur og Austur-Eyjafjallahreppur. Hver hreppur skal eiga einn fulltrúa kosinn af hreppsnefnd.

3. *Hvolsvöllur*, skipuð þremur fulltrúum.

Starfssvæði: Vestur-Eyjafjallahreppur, Austur-Landeyjahreppur, Vestur-Landeyjahreppur, Fljótshlíðarhreppur og Hvollhreppur. Hvollhreppur skal eiga einn fulltrúa kosinn af sveitarstjórn. Hreppsnefndir annarra hreppa á starfssvæðinu komi sér saman um tvo.

4. *Hella*, skipuð þremur fulltrúum.

Starfssvæði: Rangárvallahreppur, Landmannahreppur, Holtahreppur, Ásahreppur og Djúparhreppur. Rangárvallahreppur skal eiga einn fulltrúa kosinn af sveitarstjórn. Hreppsnefndir annarra hreppa á starfssvæðinu komi sér saman um tvo.

5. *Laugarás*, skipuð þremur fulltrúum.

Starfssvæði: Gnúpverjahreppur, Hrunamannahreppur, Skeiðahreppur, Biskupstungnahreppur, Grímsneshreppur og Laug-

ardalshreppur. Hreppsnefndir á starfssvæðinu komi sér saman um alla fulltrúana.

6. *Selfoss*, skipuð sjö fulltrúum.

Starfssvæði: Villingaholtshreppur, Hraungerðishreppur, Gaulverjabæjarhreppur, Sandvíkurhreppur, Selfoskaupstaður, Grafningshreppur, Eyrarbakkahreppur, Stokkseyrarhreppur og Þingvallahreppur. Selfoskaupstaður skal eiga fjóra fulltrúa kosna af bæjarstjórn, Eyrarbakkahreppur einn og Stokkseyrarhreppur einn kosna af sveitarstjórnnum. Hreppsnefndir annarra hreppa á starfssvæðinu komi sér saman um einn.

7. *Hveragerði*, skipuð þremur fulltrúum kosnum af sveitarstjórn.

Starfssvæði: Hveragerðishreppur.

8. *Þorlákshöfn*, skipuð þremur fulltrúum kosnum af Ölfushreppi.

Starfssvæði: Ölfushreppur og Selvogshreppur.

9. *Vestmannaeyjar*, skipuð þremur fulltrúum kosnum af bæjarstjórn.

Starfssvæði: Vestmannaeyjar.

□ 6.11. *Suðurnesjasvæði:*

Þar starfar ein nefnd skipuð sjö fulltrúum.

Starfssvæði: Keflavíkurkaupstaður, Miðneshreppur, Gerðahreppur, Njarðvíkurkaupstaður, Hafnahreppur, Vatnsleysustrandarhreppur og Grindavíkurkaupstaður. Hvert sveitarfélag kys einn fulltrúa.

□ 6.12. *Hafnarfjarðarsvæði:*

Þar starfa 2 nefndir:

1. *Hafnarfjörður*, skipuð fimm fulltrúum kosnum af bæjarstjórn.

Starfssvæði: Hafnarfjarðarkaupstaður.

2. *Garðabær*, skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Garðakaupstaður og Bessastaðahreppur. Garðakaupstaður skal eiga fjóra fulltrúa kosna af bæjarstjórn og Bessastaðahreppur einn kosinn af hreppsnefnd.

□ 6.13. *Kópavogssvæði:*

Þar starfar ein nefnd skipuð fimm fulltrúum kosnum af bæjarstjórn.

Starfssvæði: Kópavogskaupstaður.

□ 6.14. *Kjósarsvæði:*

Þar starfar ein nefnd skipuð fimm fulltrúum.

Starfssvæði: Seltjarnarneskaupstaður, Mosfellshreppur, Kjalarneshreppur og Kjósarhreppur. Seltjarnarneshreppur skal eiga tvo fulltrúa, Mosfellshreppur tvo fulltrúa, Kjalarneshreppur og Kjósarhreppur koma sér saman um einn.

□ 6.15. Ráðherra getur í samráði við hlutaðeigandi sveitarstjórnir og að fengnu álitni Hollustuverndar ríkisins ákveðið með reglugerð breytingar á skipan sveitarfélaga í heilbrigðisnefndir og um kosningar fulltrúa í þær.

□ 6.16. Þau sveitarfélög sem eiga ekki fulltrúa í heilbrigðisnefnd, skulu eiga rétt til að sitja fundi og koma á framfæri sjónarmiðum sínum í nefndum sé fjallað um málefni er snerta þau.

□ 6.17. Heimilt er að sameina umdæmi heilbrigðisnefnda innan hvers svæðis. Í slíkum tilvikum skulu viðkomandi sveitarfélög gera með sér samning um stofnun einnar nefndar. Skal þar m.a. kveða á um tölu nefndarmanna, sem aldrei mega þó vera fleiri en níu, um kosningu þeirra svo og skiptingu kostnaðar af störfum nefndarinnar, sbr. 5. gr.

□ 6.18. Heilbrigðisnefnd skiptir með sér störfum.

□ 6.19. Formaður svæðisnefndar sér um að kosningar í heilbrigðisnefndir fari fram þar sem við á.

■ 7. gr.

□ 7.1. Heilbrigðisnefnd ber að sjá um að framfylgt sé ákvæðum þessara laga, heilbrigðisreglugerðar, mengunarreglugerðar, heilbrigðissamþykktar sveitarfélaga, sömuleiðis ákvæðum í sérstökum lögum eða reglum, sem heilbrigðisnefndum er eða kann að vera falið að annast um framkvæmd á.

Heilbrigðisnefndir skulu sérstaklega vinna að:

1. Bættri heilbrigðisvernd í héraðinu.
2. Bættum mengunarvörnum í héraðinu.
3. Fræðslu um hollustuháttamál.
4. Samvinnu við önnur yfirvöld og aðila er vinna að þessum málum beint eða óbeint.

■ 8. gr.

□ 8.1. Sveitarstjórnir, bygginganefndir og önnur yfirvöld héraðanna skulu leita álits heilbrigðisnefndar um hvers konar ráðstafanir og framkvæmdir, sem lög þessi, heilbrigðisreglugerð, mengunarvarnareglugerð og samþykktir sveitarfélaga samkvæmt lögum þessum taka til.

■ 9. gr.

□ 9.1. Heilsugæslulækna (yfirlækna) skulu vera faglegir ráðunautar heilbrigðisnefnda með málfrelsi og tillögurétt. Þeir geta krafist þess, að fundir verði haldnir, þegar þeim þykir þörf og að þar verði tekin fyrir tiltekin mál.

□ 9.2. Héraðslækna, hver í sínu læknihéraði, segja fyrir um og skipuleggja þjónustu heilsugæslulækna við heilbrigðisnefndir.

□ 9.3. Heilbrigðisnefndum og svæðisnefndum ber að senda viðkomandi sveitarstjórnum og héraðslæknum afrit fundargerða þegar að loknum fundum.

□ 9.4. Heilbrigðisfulltrúar (framkvæmdastjórar) skulu sitja fundi heilbrigðisnefnda og svæðisnefnda með málfrelsi og tillögurétt. Þeir geta krafist þess, að fundir verði haldnir og tekin verði þar fyrir tiltekin mál.

□ 9.5. Héraðsdýralæknum er heimilt að sitja fundi heilbrigðisnefnda með málfrelsi og tillögurétt. Þeir geta krafist þess, að fundir verði haldnir og að tiltekin mál verði tekin fyrir.

□ 9.6. Heilbrigðisnefnd getur leitað þeirrar sérfræðiaðstoðar og kvatt á sinn fund þá aðila, sem hún telur þörf á.

□ 9.7. Formaður heilbrigðisnefndar skal sjá um að nefndarmenn og aðrir, sem sækja eiga fundi nefndarinnar séu boðaðir.

■ 10. gr.

□ 10.1. Heilbrigðisnefndir skulu halda fundi eigi sjaldnar en ársfjórðungslega.

□ 10.2. Afgreiðsla í heilbrigðisnefnd telst fullnægjandi sé helmingur nefndarmanna viðstaddur.

□ 10.3. Einfaldur meirihluti atkvæða ræður afgreiðslu máls.

□ 10.4. Um vanhæfni heilbrigðisnefndarmanna til afgreiðslu mála gilda ákvæði sveitarstjórnarlaga.

■ 11. gr.

□ 11.1. Á hverju heilbrigðiseftirlitssvæði, sbr. 23. gr., skal starfa svæðisnefnd skipuð formönnum heilbrigðisnefnda á svæðinu auk héraðslæknis (borgarlæknis í Reykjavík) sem er formaður. Á Reykjavíkursvæði, Akranessvæði, Suðurnesjasvæði, Kópavogssvæði og Kjósarsvæði fara heilbrigðisnefndir með störf svæðisnefnda auk héraðslæknis sem er formaður.

□ 11.2. Svæðisnefndir koma saman eigi sjaldnar en tvisvar á ári.

□ 11.3. Verkefni svæðisnefndar er að skipuleggja og samræma heilbrigðiseftirlit á svæðinu í samræmi við 24. og 26.

gr. laga þessara og ákvæði reglugerða sem settar verða og hafa yfirumsjón með fjármálum í samræmi við 5. gr.

■ 12. gr.

□ 12.1. Svæðisnefndir skulu fyrir 1. júní ár hvert senda Hollustuvernd ríkisins skýrslu varðandi starfsemi nefndarinnar næsta almanaksár á undan og um áformaða starfsemi. Skýrslur þessar skulu gerðar á þar til gerð eyðublöð, sem Hollustuvernd ríkisins lætur útbúa.

III. kafli. Hollustuvernd ríkisins.**■ 13. gr.**

□ 13.1. Ríkið starfrækir stofnun sem nefnist Hollustuvernd ríkisins.

□ 13.2. Stofnunin hefur yfirumsjón með heilbrigðiseftirliti, mengunarvarnaeftirliti, eiturefnaeftirliti og rannsóknnum, sem þessu eru tengdar, og sér um framkvæmd þeirra í samræmi við lög þessi, heilbrigðisreglugerð, mengunarvarnareglugerð og ákvæði annarra laga og reglna er þessi mál snerta og heilbrigðisyfirvöldum er falið að sjá um framkvæmd á.

□ 13.3. Stofnunin skal vinna að samræmingu ofangreinds eftirlits í landinu, m.a. á þann hátt að koma á samvinnu allra þeirra stofnana er að málum þessum starfa. Skal stofnunin sérstaklega gæta hagkvæmni í öllu eftirliti á þessu sviði, m.a. með því að fyrirbyggja tvíverknað og skörun eftir því sem frekast er unnt.

□ 13.4. Stofnunin fer því aðeins með beint eftirlit að um sérhæfð verkefni sé að ræða og lög mæli svo fyrir eða ráðherra ákveði það og að höfðu samráði við hlutaðeigandi heilbrigðisnefndir.

□ 13.5. [Stofnunin er til ráðuneytis yfirstjórn umhverfismála, heilbrigðismála, heilbrigðisnefndum og öðrum sem með opinbert heilbrigðiseftirlit fara.]¹⁾

□ 13.6. Stofnunin skal sjá um að haldið sé uppi fræðslu fyrir almenning um mál er varða hollustuhætti.

□ [13.7.]²⁾ Stofnunin leitar ráðgjafar landlæknis og yfirdýralæknis í málum sem snerta starfsemi þessara embætta.

□ [13.8.]²⁾ Stofnunin skal hafa sem nánasta samvinnu við heilbrigðisnefndir og heilbrigðisfulltrúa sveitarfélaganna og veita þeim alla þá þjónustu um hollustuháttamál sem hún getur og aðstæður gera nauðsynlegar.

□ 13.10. ...²⁾

□ 13.11. ...²⁾

¹⁾ L. 54/1994, 4. gr. ²⁾ L. 70/1995, 1. gr.

■ 14. gr.

□ [14.1. Umhverfisráðherra skipar Hollustuvernd ríkisins stjórn að afstöðnum hverjum alþingiskosningum. Þar skulu eiga sæti fimm fulltrúar skipaðir sem hér segir: tveir kjörnir af Alþingi, tveir skipaðir án tilnefningar, þar af annar formaður, og einn skipaður samkvæmt tilnefningu Sambands íslenskra sveitarfélaga.

□ 14.2. Stjórnin hefur undir yfirstjórn ráðherra æðsta vald í málefnum stofnunarinnar, mótar stefnu hennar og ber ábyrgð á fjárhagslegum rekstri. Stjórn og rekstur stofnunarinnar er að öðru leyti í höndum framkvæmdastjóra sem ráðherra skipar til fjögurra ára í senn að fengnum tillögum stjórnar. Framkvæmdastjóri skal hafa menntun og reynslu á sviði stjórnunar og rekstrar. Hann situr stjórnarfundum og hefur þar málfrelsi og tillögurétt.

□ 14.3. Umhverfisráðherra skal samkvæmt tillögum stjórnar setja í reglugerð ákvæði um skiptingu stofnunarinnar í verkefnavið. Leggi stjórn til breytta skipan sviða skal hún leita umsagnar framkvæmdastjóra og forstöðumanna. Forstöðumaður starfar yfir hverju sviði og ber faglega ábyrgð en rekstr-

arlega ábyrgð gagnvart framkvæmdastjóra. Forstöðumenn skulu hafa háskólamenntun, sérþekkingu og starfsreynslu á viðkomandi sérsviði. Þeir skulu ráðnir af stjórn stofnunarinnar að fenginni umsögn framkvæmdastjóra. Stjórnin skal að fenginni tillögu framkvæmdastjóra velja einn forstöðumann staðgengil framkvæmdastjóra. Forstöðumenn sitja stjórnarfundum og hafa þar málfrelsi og tillögurétt.

□ 14.4. Framkvæmdastjóri ræður annað starfsfólk stofnunarinnar í samráði við viðkomandi forstöðumenn þar sem við á.¹⁾

¹⁾ L. 70/1995, 2. gr.

■ 15. gr.

□ [15.1. Á vegum Hollustuverndar skal unnið að útgáfu upplýsinga og fræðsluefnis og skal stofnunin beita sér fyrir ráðstefnum, námskeiðum og fræðslufundum til að upplýsa og fræða þá aðila er starfa að heilbrigðiseftirliti og mengunarvörnum. Þá skal stofnunin gefa árlega út skýrslu um starfsemi sína á liðnu ári ásamt upplýsingum um ástand mála með hliðsjón af markmiði laganna.]¹⁾

¹⁾ L. 70/1995, 3. gr.

■ 16. gr.

□ [16.1. Stofnunin annast eftirlit með innflutningi matvæla og skráningu upplýsinga um framleiðslu og dreifingu matvæla í þágu matvælaeftirlits.

□ 16.2. Stofnunin annast eftirlit með eiturefnum og hættulegum efnum í nauðsynjavörum, svo og vöruskráningu vegna eiturefna og hættulegra efna. Jafnframt annast hún framkvæmd laga nr. 52/1988, um eiturefni og hættuleg efni, og reglugerða settra samkvæmt þeim lögum.

□ 16.3. Stofnunin annast framkvæmd laga nr. 32/1986, um varnir gegn mengun sjávar, og reglugerða settra samkvæmt þeim.

□ 16.4. Stofnunin gerir tillögur um starfsleyfi og úrvinnslu gagna hvað snertir mengunarvarnir og gefur út starfsleyfi eftir því sem kveðið er á um í mengunarvarnareglugerð.

□ 16.5. Stofnunin annast efna- og örverurannsóknir sem lög þessi gera ráð fyrir á sviði mengunar og matvæla-, neyslu- og nauðsynjavara. Enn fremur hefur hún umsjón með skipulagi og framkvæmd mengunarrannsókna í samræmi við lög þessi.

□ 16.6. Stofnunin hefur eftirlit með framkvæmd alþjóðasamþykktar og samninga sem Ísland er aðili að og eru á verksviði hennar.]¹⁾

¹⁾ L. 70/1995, 4. gr.

■ 17. gr.

□ [17.1. Umhverfisráðherra getur, að fengnum tillögum stjórnar Hollustuverndar, sett gjaldskrá fyrir veitta þjónustu og verkefni sem stofnuninni er falið að annast. Þá getur stofnunin tekið að sér verkefni, bæði rannsóknir og ráðgjöf, að fengnum tillögum stjórnar og samkvæmt gjaldskrá sem ráðherra setur.]¹⁾

¹⁾ L. 70/1995, 5. gr.

IV. kafli. Samþykktir sveitarfélaga.

■ [18. gr.]¹⁾

□ 18.1. Sveitarfélög geta sett sér eigin heilbrigðissamþykktir, um þætti sem ekki er fjallað um í heilbrigðisreglugerð, sbr. 2. gr., og mengunarvarnareglugerð, sbr. 3. gr., eða til þess að gera um einstök atriði ítarlegri kröfur en þar er gert.

□ 18.2. Heimilt er auk annars að setja í slíkar samþykktir ákvæði um:

1. Bann eða takmörkun hundahalds²⁾ og annars gæludýrahalds.

2. Meðferð og eyðingu sorps og skolps.³⁾

3. Gjaldtöku vegna leyfa, leigu eða veittrar þjónustu.

4. Sérstakar ábyrgðartryggingar.

□ 18.3. Upphæð gjalda samkvæmt þessum kafla skal ákveðin í sérstakri gjaldskrá, sem ráðherra staðfestir. Skulu slík gjöld tryggð með lögveðsrétti í viðkomandi fasteign í tvö ár eftir gjalddaga, sé leyfi, leiga eða þjónusta tengd notkun fasteignar.

□ 18.4. Hlutaðeigandi heilbrigðisnefnd semur drög að slíkum samþykktum og breytingum þar á og leggur fyrir viðkomandi sveitarstjórn, sem afgreiðir þau til ráðherra í formi samþykktar. Synji ráðherra staðfestingar endursendir hann samþykktina til sveitarstjórnar með leiðbeiningum um, hvað þurfi til að til staðfestingar komi.

□ 18.5. Samþykktir og gjaldskrár samkvæmt þessum kafla skulu birtar í B-deild Stjórnartíðinda.

¹⁾ L. 70/1995, 6. gr. ²⁾ T.d. samþ. 217/1985 (Þingeyrarhreppur), 241/1985 (Sel-fosskaupstaður), 261/1985 (Hvolsvallarkaupstaður), 425/1986 (Bolungarvík), 439/1986 (Laugarvatn), 225/1987 (Ölfushreppur), 295/1987 (Akureyri), 307/1987 (Ísafjarðarkaupstaður), 341/1987 (Búlandshreppur), 428/1987 (Keflavík, Njarðvík, Grindavík, Miðneshreppur, Gerðahreppur, Vatnsleysustrandarhreppur og Hafnahreppur), 430/1987 (Stykkishólmur), 81/1988 (Ólafsfjörður), 149/1988 (Súðavíkurhreppur), 257/1988 (Kópavogur), 293/1988 (Hveragerði), 470/1988 (Mosfellsbær), 115/1989 (Laxárdalshreppur), 305/1989 (Reykjavík). ³⁾ T.d. samþ. 236/1973 (Ísafjörður), 139/1974 (Sauðárkrúkur), 168/1975 (Akranes), 227/1978 (Akureyri), 271/1981 (Suðurnes), 310/1983 (Selfoss), 67/1985 (Bessastahreppur), 222/1985 (Tálknafjarðarkaupstaður), 367/1985 (Kópasker), 407/1985 (Laugarbakki), 344/1987 (Hella), 113/1989 (Mýrdalshreppur) og 10/1993 (Egilsstaðir).

V. kafli. Heilbrigðiseftirlitssvæði og heilbrigðisfulltrúar.

■ [19. gr.]¹⁾

□ 19.1. Landið skiptist í heilbrigðiseftirlitssvæði í samræmi við svæðaskiptingu 2.–14. tölul. 6. gr.

¹⁾ L. 70/1995, 6. gr.

■ [20. gr.]¹⁾

□ 20.1. Svæðisnefnd viðkomandi svæðis, sbr. 11. gr., ákveður aðsetur heilbrigðisfulltrúa innan svæðisins.

□ 20.2. Sé aðsetur heilbrigðisfulltrúa ákveðið þar sem heilsugæslustöð er skal heilbrigðiseftirlit starfrækt frá stöðinni.

□ 20.3. Á hverju heilbrigðiseftirlitssvæði skal starfa heilbrigðisfulltrúi sem framkvæmdastjóri eftirlitsins í fullu starfi. Þar sem aðeins einn heilbrigðisfulltrúi er starfandi á eftirlitssvæði skal hann jafnframt vera framkvæmdastjóri.

□ 20.4. Ekki skulu að jafnaði koma fleiri en 10.000 íbúar á hvert stöðugildi heilbrigðisfulltrúa.

¹⁾ L. 70/1995, 6. gr.

■ [21. gr.]¹⁾

□ 21.1. Ráðherra getur í reglugerð,²⁾ að ósk viðkomandi sveitarfélaga og að fenginni umsögn Hollustuverndar ríkisins, kveðið á um aðra skiptingu heilbrigðiseftirlitssvæða en gert er í 23. gr.

¹⁾ L. 70/1995, 6. gr. ²⁾ Rg. 191/1985 (Vesturlandssvæði), 390/1987 (Reykjavíkursvæði, Kópavogssvæði og Kjósarsvæði).

■ [22. gr.]¹⁾

□ 22.1. Svæðisnefndir hinna einstöku eftirlitssvæða skipuleggja heilbrigðiseftirlit innan svæðisins í samvinnu við hlutaðeigandi heilbrigðisnefndir og sveitarstjórnir, að höfðu samráði við Hollustuvernd ríkisins.

□ 22.2. Svæðisnefndir viðkomandi eftirlitssvæða ráða heilbrigðisfulltrúa að fengnum tillögum heilbrigðisnefnda svæðisins.

□ 22.3. Svæðisnefndir setja heilbrigðisfulltrúum erindisbréf að höfðu samráði við hlutaðeigandi heilbrigðisnefndir og Hollustuvernd ríkisins.

□ 22.4. Ráðherra setur að fengnum tillögum Hollustuverndar ríkisins, reglugerð²⁾ um sérmenntun, réttindi og skyldur heilbrigðisfulltrúa.

¹⁾ L. 70/1995, 6. gr. ²⁾ Rg. 150/1983, sbr. 765/1983.

VI. kafli. Valdsvið og þvingunarúrræði.

■ [23. gr.]¹⁾ A. Heilbrigðisnefndir.

□ 23.1. Til þess að knýja á um framkvæmd ráðstöfunar samkvæmt lögum þessum, heilbrigðisreglugerð, mengunarvarnareglugerð, heilbrigðissamþykktum sveitarfélaga eða eigin fyrirmælum samkvæmt þessum ákvæðum, getur heilbrigðisnefnd beitt eftirfarandi aðgerðum:

1. Veitt áminningu.
2. Veitt áminningu og tilhlýðilegan frest til úrbóta.
3. Stöðvað viðkomandi starfsemi eða notkun að öllu leyti eða að hluta til, með aðstoð lögreglu ef með þarf.

□ 23.2. Stöðvun skal því aðeins beitt að um alvarlegri tilvik eða ítrekuð sé að ræða, eða ef aðilar sinna ekki úrbótum innan tiltekens frests. Sé um slíkt brot að ræða, getur heilbrigðisnefnd afturkallað starfsleyfi viðkomandi rekstrar teljist rík ástæða til.

□ 23.3. Þar sem innsiglu er beitt við stöðvun skulu heilbrigðisnefndir nota sérstök innsigli, er auðkenni þær.

□ 23.4. Ef aðili sinnir ekki innan tiltekens frests fyrirmælum heilbrigðisnefndar, getur hún ákveðið honum dagsektir þar til úr er bætt. Dagsektir renna í sveitarsjóð. Hámark dagsekta skal ákveðið í heilbrigðisreglugerð og mengunarvarnareglugerð.

□ 23.5. Ef aðili vanrækir að vinna verk, sem heilbrigðisnefnd hefur fyrirskipað í samræmi við þessi lög og reglur, er nefndinni heimilt að láta vinna verkið á kostnað hins vinnuskylda. Kostnaður skal til bráðabirgða greiddur úr sveitarsjóði en innheimtast síðar hjá hlutaðeigandi.

□ 23.6. Kostnað og dagsektir skv. 27. gr. 4. og 5. tölul. má innheimta með lög taki.

□ 23.7. Sé vinna sú, sem heilbrigðisnefnd lætur framkvæma skv. 27. gr. 5. tölul., til komin vegna vanhírðu, óþrifa eða heilsuspillandi aðstæðna í húsi, á lóð eða í farartæki, er kostnaður tryggður með lögveðsrétti í viðkomandi húsi, lóð eða farartæki tvö ár eftir að greiðslu er krafist.

□ 23.8. Heilbrigðisnefndum skal heimill aðgangur til skoðunar og eftirlits, þ. á m. sýna- og myndatöku, að öllum þeim stöðum, sem lög þessi, heilbrigðisreglugerð, mengunarvarnareglugerð og heilbrigðissamþykktir ná yfir, og geta leitað aðstoðar lögreglu ef með þarf.

□ 23.9. Heilbrigðisnefndum er heimilt að gefa fyrirmæli um meðferð og notkun matvæla og annarra neyslu- og nauðsynjavara þar sem settum reglum hefur ekki verið fylgt. Nefndirnar geta lagt hald á slíkar vörur og fyrirskipað förgun þeirra teljist slíkt nauðsynlegt.

□ 23.10. Eftirlitsskyldum aðilum er skylt að veita heilbrigðisnefndum allar nauðsynlegar upplýsingar, sem krafist er vegna heilbrigðiseftirlitsins.

□ 23.11. Eftirlitsskyldum aðilum er skylt að afhenda heilbrigðisnefndum nauðsynleg sýni vegna heilbrigðiseftirlitsins endurgjaldslaut.

¹⁾ L. 70/1995, 6. gr.

■ [24. gr.]¹⁾ B. Heilbrigðisfulltrúar.

□ 24.1. Heilbrigðisfulltrúar hafa sama rétt til skoðunar og eftirlits innan síns eftirlitssvæðis og viðkomandi heilbrigðisnefndir, sbr. 8.–11. tölul. 27. gr.

□ 24.2. Heilbrigðisfulltrúi getur beitt sömu aðgerðum til þess að knýja fram úrbætur og greinir frá í 1. tölul. 27.

gr. Meti hann ástandið svo alvarlegt að beita verði stöðvun, sbr. 1. tölul. 3. 27. gr., skal hann tilkynna það viðkomandi heilbrigðisnefnd og leita staðfestingar hennar eins fljótt og við verður komið.

¹⁾ L. 70/1995, 6. gr.

■ [25. gr.]¹⁾ C. Hollustuvernd ríkisins.

□ 25.1. Telji stjórn stofnunarinnar nauðsyn ráðstöfunar samkvæmt lögum þessum og viðkomandi heilbrigðisnefnd lætur ekki málið til sín taka eða gengur ekki nægilega ríkt eftir framkvæmdum þrátt fyrir ábendingar stofnunarinnar skal hún gera tillögur til ráðherra um framkvæmd ráðstöfunarinnar.

□ 25.2. Telji stofnunin svo alvarlega hættu stafa af tiltekinni starfrækslu eða notkun að aðgerð þöli enga bið er henni heimilt til bráðabirgða að stöðva starfsemi eða notkunina þegar í stað, með aðstoð lögreglu ef þurfa þykir, en tilkynna skal hún það tafarlaust hlutaðeigandi heilbrigðisnefnd. Fallist heilbrigðisnefnd ekki á ráðstöfunina skal stofnunin að fenginni greinargerð heilbrigðisnefndar, sem skal vera skrifleg, skjóta málinu til úrskurðar ráðherra. Málskotsfrestur stofnunarinnar er tvær vikur eftir að greinargerð heilbrigðisnefndar berst og frestur heilbrigðisnefndar til þess að tilkynna um ágreining er tvær vikur.

□ 25.3. Ráðherra getur heimilað rýmri frest til málskots en kveðið er á um í 2. tölul. 29. gr. sé sótt um slíkt og mæli ríkar ástæður með.

□ 25.4. . . .²⁾

□ 25.5. Fulltrúar stofnunarinnar eiga rétt til setu á fundum heilbrigðisnefnda og annarra opinberra nefnda, sem um mál skv. lögum þessum fara, með tillögurétt og málfrelsi.

□ 25.6. Fulltrúum stofnunarinnar er heimilt í samráði við heilbrigðisnefndir að taka sýni þar sem starfræksla og notkun fer fram og lög þessi, heilbrigðisreglugerð, mengunarvarnareglugerð og heilbrigðissamþykktir sveitarfélaga ná til, sbr. 8., 10. og 11. tölul. 27. gr.

□ [[25.7.]¹⁾ Í þeim tilvikum, þar sem Hollustuvernd ríkisins fer með beint eftirlit samkvæmt lögnum, sbr. 2. tölul. 17. gr., eða samkvæmt ákvörðun ráðherra, sbr. 4. tölul. 13. gr., getur stofnunin beitt sama valdi og sömu þvingunarúrræðum og heilbrigðisnefndir skv. 27. gr.]³⁾

¹⁾ L. 70/1995, 6. gr. ²⁾ L. 37/1993, 36. gr. ³⁾ L. 28/1990, 1. gr.

VII. kafli. Málsmeðferð, úrskurðir og viðurlög.

■ [26. gr.]¹⁾

□ 26.1. Rísi upp ágreiningur um framkvæmd laga þessara, heilbrigðisreglugerðar, mengunarvarnareglugerðar, heilbrigðissamþykta sveitarfélaga og ákvarðana heilbrigðisyrivalda, annar en skv. 1.–2. tölul. 29. gr. og 31. gr., er heimilt að vísa málinu til stjórnar Hollustuverndar ríkisins til úrskurðar. Séu aðilar ekki sáttir við úrskurð stjórnarinnar er heimilt að vísa málinu til sérstakrar úrskurðarnefndar, er starfar samkvæmt lögum þessum, sbr. 2. tölul. 30. gr. . . .²⁾

□ 26.2. Í úrskurðarnefnd eiga sæti þrír menn:

Embættisgengur lögráðingur, tilnefndur af Hæstarétti og er hann jafnframt formaður. Einn skal tilnefndur af Sambandi ísl. sveitarfélaga og einn af landlækni.

□ 26.3. Ráðherra skipar nefndina til fjögurra ára í senn.

□ 26.4. Varamenn skulu skipaðir á sama hátt.

□ 26.5. Nefndinni er heimilt að kveðja tvo sérfróða menn til ráðgjafar telji hún þörf á við úrlausn einstakra mála.

¹⁾ L. 70/1995, 6. gr. ²⁾ L. 37/1993, 36. gr.

■ [27. gr.]

□ 27.1. Þegar öðrum en heilbrigðisnefnd er með sérlögum falið eftirlit með starfsemi sem lög þessi taka til og fari fyrir-mæli þeirra í bága við fyrirmæli nefndarinnar og takist ekki að samræma fyrirmælin skal leggja málið undir fullnaðarúrskurð umhverfisráðherra. Þetta gildir þó ekki þegar um er að ræða eftirlit með starfsemi samkvæmt lögum nr. 46/1980, um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum, lögum nr. 93/1992, um meðferð sjávarafurða og eftirlit með framleiðslu þeirra, og lögum nr. 77/1981, um dýralækna, svo og eftirlit með aðbúnaði og hollustuháttum í skipum.

□ 27.2. Rísi ágreiningur um framkvæmd eftirlits sem fallið getur undir 2. málsl. 1. mgr. skal ágreiningur borinn upp í sérstakri samstarfsnefnd sem í eiga sæti framkvæmdastjóri Hollustuverndar ríkisins, forstjóri Vinnueftirlits ríkisins, fiskistofustjóri, yfirdýralæknir og [forstjóri Siglingastofnunar Íslands].¹⁾ Skal samstarfsnefndin koma sér saman um framkvæmd heilbrigðiseftirlits og mengunarvarna í takmarkatilvikum og gæta þess að þessir aðilar fari ekki inn á svið annarra eða mismunandi kröfur séu gerðar um sömu atriði. Rísi upp ágreiningur í nefndinni og verði hann ekki jafnaður sker umhverfisráðherra úr málum. Samstarfsnefndin skal gera tillögur til stjórna viðkomandi stofnana eða ráðuneyta um verkaskiptingu og samstarf hinna einstöku eftirlitsaðila þar sem slíku verður við komið og hagkvæmt þykir.

□ 27.3. Rísi upp ágreiningur milli svæðisnefndar eða heilbrigðisnefndar og sveitarstjórna um framkvæmd laga þessara, eða reglna settra samkvæmt þeim, skulu aðilar vísa málinu til stjórnar Hollustuverndar ríkisins til málamiðlunar. Takist málamiðlun ekki skal leita fullnaðarúrskurðar umhverfisráðherra.²⁾

¹⁾ L. 7/1996, 19. gr., sbr. 30. gr. ²⁾ L. 70/1995, 7. gr.

■ [28. gr.] ¹⁾

□ 28.1. Fyrir brot gegn lögum þessum, heilbrigðisreglugerð, mengunarvarnareglugerð, heilbrigðissamþykktum sveitarfélaga svo og fyrirmælum heilbrigðisnefnda og annarra rétt-hæfra aðila, gefnum samkvæmt ákvæðum í nefndum lögum

og reglum, skal refsa með sektum, en með varðhaldi, séu sakir miklar.

¹⁾ L. 70/1995, 6. gr.

■ [29. gr.] ¹⁾

□ 29.1. Með mál, sem rísa út af brotum gegn lögum þessum, heilbrigðisreglugerð, mengunarvarnareglugerð eða heilbrigðissamþykktum sveitarfélaga, skal farið að hætti opinberra mála.

¹⁾ L. 70/1995, 6. gr.

VIII. kafli. Ýmis ákvæði.

■ [30. gr.] ¹⁾

□ 30.1. Hollustuvernd ríkisins getur samið við aðrar rannsóknastofnanir um að annast rannsóknir fyrir heilbrigðiseftirlitið í landinu.

¹⁾ L. 70/1995, 6. gr.

■ [31. gr.] ¹⁾

□ 31.1. Ráðherra getur að fengnum tillögum Hollustuverndar ríkisins sett nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara í reglugerð.²⁾

¹⁾ L. 70/1995, 6. gr. ²⁾ Rg. 447/1994 og 294/1995.

Ákvæði til bráðabirgða.

■ I. 1. . . .

2. Reglugerðir samkvæmt lögum þessum skal setja svo fljót sem kostur er. Þar til þær hafa verið staðfestar skulu þær reglugerðir, sem nú gilda um þau mál er lög þessi taka til, vera í fullu gildi, enda brjóti ákvæði þeirra eigi í bága við ákvæði laga þessara.

3. . . .

4. Samþykktir sveitarfélaga, staðfestar af ráðherra, skv. lögum nr. 12/1969, um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit, og lögum nr. 7/1953, um hundahald og varnir gegn sullaveiki, halda gildi sínu fari þær ekki í bága við ákvæði laga þessara.

5.–10. . . .

■ II. . . .

■ [III. Lög nr. 81/1988, um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit, skulu endurskoðuð í heild innan árs frá gildistöku laga þessara.]¹⁾

¹⁾ L. 70/1995, 9. gr.